

Salih GÜLER "gözlüksüz el işi"

GÖZ SORUNLARI

Prof. Dr. Pınar AYDIN - O'DWYER

Yaşın ilerlemesine bağlı olarak göz sağlığında değişiklikler veya bozulmalar olabilir. Bu değişikliklerin tümü hastalık anlamına gelmemektedir. Ancak diğer tüm sağlık sorunlarında olduğu gibi erken tanı ile hastalık haline gelmeleri önlenebilir veya hastalık ise erken tanı ve tedaviyle ilerlemeleri durdurulabilir ya da tıbbın elverdiği ölçüde yavaşlatılabilir.

Olabilecek yakınmaların başında görme keskinliğinde ve gözyaşında azalma gelir. Görmeyi azaltabilecek hastalıklar oldukça fazladır. Ancak en önemlileri şunlardır:

I. Görme keskinliğinde azalma:

A. Öncelikle gözlük ihtiyacına bağlı olabilir. Yaş ilerlemesiyle yakın gözlük daha sonra da uzak gözlük gereksinmesi olabilir. Yakın gözlük ihtiyacı 40 yaşından sonra meydana çıkar ve her iki senede bir artabilir. Kişinin yaşadığı yerdeki iklim koşulları ve genetik olarak yakın gözlüğü takma yaşı ve ilerleme hızı değişebilir. Bu durumda acil olmamakla beraber göz hekimi muayenesi ile doğru gözlüklerin sağlanması gerekir. Muayene sırasında göz dibi muayenesi ve göz tansiyonu ölçümü de yapılması gizli bazı hastalıkların erken devrede ortaya çıkarılması açısından önemli olduğu için yakın gözlüklerinin göz hekimi muayenesi olmadan alınmaması önerilmektedir.

B. Görme keskinliğinde azalma Katarakt yani göz merceğinin bulanıklaşmasına bağlı olabilir. Genellikle esas nedeni genetikdir, iklim koşulları da ortaya çıkma yaşını etkileyebilir. Diğer önemli bir nedeni de Diabettir. Hastaların bu açıdan ve katarakta neden olabilecek diğer göz ve sistemik hastalıklar açısından öncelikle araştırılmaları gereklidir. Katarakt tedavisi olan bir hastalıktır ve tek tedavisi ameliyattır. Göz hekiminin kontrolünde merceğin bulanıklaşma miktarı ameliyatı gerektirir hale gelince ameliyat yapılmalı ve bulanık merceğin yerine yeni yapay bir mercek konulmalıdır. Değişik tipte ameliyatları olan katarakta hangi tipte ameliyat yapılacağına ve hangisinin o kişiye daha uygun olduğuna hekimin muayenesi ile karar verilir.

C. Gözün gören noktasının erken yaşlanmasına bağlı olarak da görme azalması olabilir. Nedeni genetik özelliklere ve yaşanan iklime bağlanmaktadır. Maküla denilen bu bölgenin hasarı kişinin baktığı yerin ortasını görememesine yol açar. İlerlemesi ciddi derecede görme bozukluğuna yol açabilir ama tam körlük yapması beklenmez. Değişik tipleri vardır. Özel ve yeni tedaviler denenmektedir.

D. Göziçi basıncının yüksek olmasına bağlı olarak görmenin etkilendiği ciddi ve sinsi bir hastalık olan Glokom ise hiçbir belirti vermeyebileceği için önemli bir hastalıktır. Mutlaka 40 yaşından sonra herkesin göziçi basıncı en az yılda bir kez ölçülmelidir. Basınç yüksek bulunduğu takdirde görme alanı testi yapılmalı ve basınçla beraber bu test ile hastalar izlenmelidir. Birçok değişik tipi vardır. Öncelikle göz damlaları uygulanır. Bazı tiplerinde laser uygulamak gerekir ki bu ağrı veren bir tedavi değildir. Basıncın kontrol edilemediği ya da damlaları kullanamayan kişilerde ameliyat yapılması gerekir. Glokom katarakta yol açabilir. Bu durumda katarakt ameliyatı ile beraber glokom ameliyatı yapılması gerekebilir. Glokom tedavi edilmediği takdirde körlüğe yol açabilecek bir hastalıktır. Bu nedenle tedavilerin ve kontrollerin asla aksatılmaması çok önemlidir.

E. Sistemik hipertansiyon gözde birkaç soruna yol açabilir. Bunlardan en sık görülen sorun göziçindeki damarların etkilenmesiyle ortaya çıkan değişikliklerdir. Büyük veya küçük damar tıkanıklıkları, atar veya toplar damar tıkanıklıkları, kanamalar bu değişikliklerin bazılarıdır. Bunun dışında beyin veya şah damarı tıkanıklıklarına bağlı olarak ani görme kaybı veya çift görme de görülebilir. İlk tedavi daima tansiyonun kontrol altına alınması olmalı, sonra göz hekiminin kontrolünde gerekli özgün tedavilerin yapılması planlanmalıdır.

F. Diabet Mellitus vücudun şeker metabolizması bozukluğuna bağlı önemli bir hastalıktır. Tip I Diabet daha erken, Tip II Diabet ise daha geç dönemde olmak üzere göziçi

damarlarında harabiyet yapabilir. Çok ciddi görme bozukluklarına yol açabilen bir hastalıktır. Mutlaka şeker kontrolü sağlanmalı ve düzenli olarak göz hekiminin kontrolünde bulunulmalıdır. Şeker hastalığına bağlı göz hastalığı erken dönemde tedavi edilmezse körlüğe yol açabilir. Erken dönemde gerekli hastalarda lazer tedavisi körlüğü engelleyebilecek en önemli göz tedavi yöntemlerinden birisidir. Geç dönemlerde ameliyat gerekebilir. Ancak kan şekeri normal sınırdan olmadıkça hiçbir tedavi işe yaramaz.

II. Göz yaşı azlığı

Yaş ilerledikçe ciltte meydana gelen kuruluk göz yaşında da azalma şeklinde kendini gösterir. Özellikle menopozdaki kadınlarda olmak üzere göz yaşındaki azalma göz kuruluğuna, gözlerde yanma batma, yabancı cisim varlığı hissine yol açabilir. Göz hekiminin tavsiye edeceği yapay gözyaşı damlaları ve merhemleriyle tedavi edilir.

